I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 19. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го СІЧНЯ (JANUARY) 1972 No. 19. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

П'ятниця, 28 січня 1972

В АМЕРИЦІ

48 ГОЛОСАМИ ПРОТИ 46 СЕНАТ НАДАВ ПРАВО Комісії однакової нагоди для праці наказувати компаніям припинити дискримінацію в ділянці затруднення робітників. Таке рішення є важливою перемогою для організованого світу праці і груп, які змагаються за однакові громадянські права для всіх горожан ЗСА. Адміністрація президента Р. Ніксона в цьому випадку потерпіла поразку, бо вона добивалася, щоб Сенат не виносив такого категоричного рішення, лише надав право тій Комісії передавати подібні справи до Федерального суду.

ПОЛІЦІЙНИЙ СНАЙПЕР ЗАСТРІЛИВ викрадача літака на летовищі в Покіпсі, Н. Й., коли той вийшов з літака й хотів втікати автом. Викрадач захопив літака в дорозі з Олбані до Ню Йорку і з зброєю в руках вимагав 200 000 долярів та парашутів, бажаючи, щоб літак летів „на північ". Але той літак не міг далеко летіти, і у Вест честері мусів приземлитись, щоб набрати бензини. Викрадач випустив з літака 42 пасажирів, але затримав пілотів і стюардесу. На летовищі в Покіпсі він вийшов із стюардесою, як закладницею, і там поліційна куля перекреслила всі його пляни.

У МЕЗІ, АРІЗОНА, ПОМЕР СЕНАТОР КАРЛ ГЕЙДЕН, якому йшов 95-ий рік. Він прослужив у Конґресі разом 56 років, спершу в Палаті Репрезентантів з 1912-го року, а потім впродовж понад 40 років у Сенаті. В 1968 році покійний сенатор відмовився виставляти свою кандидатуру з огляду на вік, бо йому тоді вже йшло на 91-ий рік життя.

ДО ЧІЛЕ ПРИБУЛА ВЕЛИКА СОВЄТСЬКА ЕКОНОМІЧНА ДЕЛЕҐАЦІЯ, яка вивчатиме можливості ефективної допомоги тій країні під керівництвом президента-марксиста д-ра Алленде. Совєтський Союз приділив 50 мільйонів долярів допомоги для економічного розвитку Чіле, бо в тій країні вже тепер бракує багатьох товарів першого вжитку для населення.

У ПОРТ ЧЕСТЕРІ ЗАКІНЧИВСЯ СТРАЙК учителів і вже відновились навчання у всіх школах. Міське правління погодилось підвищити заробітну платню для вчителів на 12 відсотків впродовж наступних 2 років.

БІЛЯ 800 АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОМАДЯН СИДЯТЬ у в'язницях за кордоном, про що повідомив стейтовий сенатор із Бруклину, Н. Й. Алберт Луїс. Майже всі ув'язнені американці обвинувачені в торгівлі, або перепачкуванні наркотиків до інших країн.

УРЯДОВА КОМІСІЯ ЦІН ОДЕРЖАЛА багато повідомлень про те, що покупці в магазинах і крамницях не виявляють ніякого зацікавлення списками цін, „цінниками". Такі списки треба за законом вивішувати на видних місцях, але їх ніхто не читає. Видко, що ця урядова програма в пляні боротьби з інфляцією себе не оправдала.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКА ПРЕСА КРИТИКУЄ Америку за зріст видатків на оборонні цілі в її новому бюджеті. „Красная Звезда" особливо обурюється на рішення американського Уряду приступити до будови підводних атомових винищувачів підводних човнів: Совєти мають вже більше підводних човнів за Америку і тому це рішення Америки їх турбує. „Правда" і „Ізвєстія" вбачають у побільшенні американського військового бюджету доказ на володіння в Америці „військового промислового комплексу".

У ТОКІЮ АРЕШТУВАЛИ 30-річного японця, члена Патріотичної партії, який кинув сліпу петарду проти авта, яким їхав совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико. Вибух не спричинив ніякої шкоди. Арештований заявив, що він демонстрував проти совєтської окупації кількох загарбаних Москвою японських островів.

У РИМІ РІШИЛИ, що в ранніх і післяполудневих годинах, коли робітники й службовики спішать до праці та вертаються з неї, їзда трамваями й автобусами буде безплатна. Водночас комісар міської комунікації заповів поширення смуги у центрі Риму, в якій не вільно їздити приватним автомобілям. Право їзди там мають тільки таксівки, трамваї й автобуси.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД РІШИВ звільнити передчасно Вілляма Вассала, колишнього урядовця в морській адміралції, якого в 1962 році засудили на 18 років в'язниці за шпигунство в користь Совєтів.

УТРИМАННЯ 10-ТИ МІЛЬЙОНІВ БЕНҐАЛЬСЬКИХ ВТІКАЧІВ КОШТУВАЛО Індії 465 мільйонів дол. заявив індійський уряд високому комісареві Об'єднаних Націй для втікачів, з його централею у Женеві. З тієї суми Індія отримала з-закордону допомогу на 240 мільйонів дол.

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ДАВ ЗГОДУ на нового американського амбасадора у Токіо, великого промисловця Роберта С. Інджерсолла. Хоча він не був ще на дипломатичній службі, проте мав зв'язки з різними великими японськими фірмами і часто приїздив до Японії. Дотеперішній амбасадор, професійний дипломат Армін Г. Меєр, дістане інше призначення.

ВЛАСНИКИ КНИГАРЕНЬ У ГРЕЦІЇ ОТРИМАЛИ пересторогу, щоб вони не продавали, а вже ніяк не виставляли у вікнах, книжок, що їх уряд вважає шкідливими для держави і її громадян. Хоча з урядових кіл заперечено, наче б у Греції стосовано будь-яку книжкову цензуру, проте західні кореспонденти в Атенах твердять, що існує урядова листа з 124 проскрибованими — комуністичними або порнографічними — книжками.

СВІТОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ ЗДОРОВ'Я У ЖЕНЕВІ РІШИЛА запросити Комуністичний Китай з одночасним виключенням Вільного Китаю. СОЗдоров'я є одною з аґенцій Об'єднаних Націй.

ПЕРША СОВЄТСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВІДВІДУЄ впродовж 6-ти днів Ізраїль. Вона прибула від „Товариства прихильників совєтсько-ізраїльської приязни", що його покликав до життя совєтський уряд. Три делеґати того Товариства не були ні в одного члена ізраїльського уряду.

ДО ЛОНДОНУ ПРИВОЗЯТЬ з Єгипту літаками випозичені скарби гробу фараона Тутанкхамена вартости кругло 26 мільйонів дол. Гріб фараона Тутанкхамера відкрили в 1922 році англійські археологи лорд Карнарвон і Говард Картер. Ті скарби єгипетської старовини будуть виставлені у Британському музеї в Лондоні від 29 березня ц. р. Виставку відкриє королева Єлисавета II.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР РОДЖЕРС НАДІЄТЬСЯ НА ПОЛІПШЕННЯ ВІДНОСИН У СХІДНІЙ ЕВРОПІ, З'ЯСОВУЄ ЗАСАДИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Вашингтон. — Виступаючи на влаштованій Державним Департаментом крайовій конференції для редакторів, державний секретар Вілліям Роджерс заявив, що він надіється на загальне відпруження та поліпшення відносин в Східній і Центральній Европі, до чого повинна б причинитися заплянована европейська конференція безпеки. Заявив в цій справі склав державний секретар у відповідь на запит одного із редакторів, який пригадав конференцію в Ялті 27 років тому та в результаті якої багато націй в Східній і Центральній Европі втратили свою незалежність. Відповідаючи на цей запит, державний секретар В. Роджерс відкликався також на заяву іншого з високих урядовців Державного Департаменту, який у відповідь на запит п. Й. Лисогора про становище Державного Департаменту до зголошеної в Конґресі резолюції про встановлення безпосередніх дипломатичних відносин з Українською і Білоруською Совєтськими Соціялістичними Республіками відповів, що З'єднані Стейти Америки тепер, як і в минулому, не думають вмішуватись у внутрішні справи інших країн.

Засади американської політики

Державний секретар Роджерс на початку свого виступу згадав коротко про важливість пресових, радієвих і телевізійних редакторів і кореспондентів для розвитку вільного суспільства взагалі, а для нормального функціонування правління зокрема. Сьогоднішня політика — важає державний секретар — багато в дечому відрізняється від ще недавньої з уваги на зміну світової констеляції. Ще недавно були в світі два головні табори: демократичний і комуністичний. Сьогодні є п'ять головних політичних складових частин світу: З'єднані Стейти Америки, Союз Совєтських Соціялістичних Республік, Европейська Спільнота, Японія та Китайська Народна Республіка. Другою основною зміною є ідеологічна. Ще недавно здавалося, що комуністичний бльок є монолітом. Сьогодні цей комуністичний світ так само поділений в політичних справах, як і не-комуністичний. І третя головна зміна — це багато більша взаємозалежність усіх народів світу в усіх відношеннях: політичному, економічному, культурному та в кожному іншому. Ці основні зміни вимагають дуже активної дипломатії як поодиноких держав, так і Об'єднаних Націй. Американська політика приймає світ таким, який він є і відповідно поступає треба ствердити — говорив Державний Секретар — що в останніх роках сильно збільшились тенденції і вигляди на мир. Америка радикально зменшила свої збройні сили в інших країнах, але вона також ніколи не відступить від своїх договірних зобов'язань. В цьому році знову зменшено оборонний бюджет Америки, але Америка також і ніколи не допустить до того, щоб вона „пасла задніх" в обороні. В останніх роках доведено — при активному посередництві Америки — до перемир'я на Близькому Сході, закінчено війну в Африці та пороблено нові й додаткові заходи для закінчення з честю війни в Південній Азії. Запляновані поїздки президента Ніксона до Пекіну і Москви мають єдину мету: дальше скріплення миру.

Справа В'єтнаму

Найбільше уваги у своєму виступі, як і опісля у відповідях на запити, державний секретар приділив часу справі В'єтнаму. Всупереч заяві Північного В'єтнаму і В'єтконґу з попереднього дня, в якій вони гостро таврували вісім точок мирового пляну президента Ніксона, з'ясовані в його промові з 25 січня ц. р., здавалося, що вони його рішуче відкинуть, вони не зробили цього на 142-му з черги засіданні Паризької конференції про В'єтнам в ми-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Секретар торгівлі М. Стенс зрезиґнував, щоб вести виборчу кампанію през. Р. Ніксона

Вашингтон. — Президент Ричард Ніксон прийняв резиґнацію секретаря торгівлі Моріса Стенса і призначив на його місце одного з економічних дорадників, Пітера Пітерсона. Після цієї резиґнації Моріс Стенс займеться справою збирання фондів на перевибір президента Р. Ніксона на другі чотири роки та буде одним із його найголовніших дорадників і асистентів під час виборчої кампанії. На місце П. Пітерсона, дорадника в справах міжнародної економіки, Президент призначив Пітера Фленіґена, який є також одним із чільних економістів при Білому Домі. Крім того, Президент прийняв резиґнацію Джона Пітті, асистента секретаря скарбу для міжнародної економіки, який переходить на працю директора вашингтонської фірми „Леман Брадерс". На його місце покищо не призначено нікого. У вашингтонських колах ходять вістки про те, що має зрезиґнувати зі складу Уряду також генеральний прокуратор Джон Міччел, який мав би також зайнятися кампанією за перевибір Ричарда Ніксона на президента ЗСА на чергову каденцію.

Уряд Канади призначив один мільйон долярів на розвиток етнічних культур

Оттава. — Федеральний уряд Канади призначив три мільйони долярів на розвиток культури в Канаді. На розвиток і підтримку етнічних культур, себто не англійської і не французької, уряд призначив один мільйон долярів на час до березня 1973-го року. Кожна етнічна група, в тому й українська, має спершу виявити й доказати свої зацікавлення, проєкти і пляни в ділянці розвитку її культури, щоб одержати урядову субсидію, а також розвиток етнічної культури має спричинюватися до збагачення загальної культури канадійського народу. Федеральний уряд в Оттаві плянує, крім того, приділювати більше уваги етнічним групам і їхнім культурним потребам, буде збирати відомості й документацію про такі групи, також „видання в етнічних мовах" для державної бібліотеки, заохочувати до виставок праць етнічних груп тощо.

Державний Департамент інформує редакторів

Вашингтон. — У четвер і п'ятницю, 27 і 28-го січня, тут у конференційній залі Державного Департаменту відбулася дводенна конференція, під час якої високі урядовці цього Департаменту, з державним секретарем Вілліямом П. Роджерсом включно, інформували яких чотири сотні редакторів із 42 стейтів Америки про стан та різні аспекти американської закордонної політики. На конференції, модератором якої був асистент державного секретаря для публічних справ Вілліям Д. Блер, крім державного секретаря Роджерса виступали: асистент державного секретаря для виховних і культурних справ Джан Ричардсон, асистент державного секретаря для европейських справ Мартин Гіллебрандт, заступник підсекретаря стейту для економічних справ Натаніл Семюелс, старший дорадник державного секретаря і координатор для міжнародних справ наркотиків Нелсон Гросс, асистент державного секретаря для справ міжнародних організацій Семюел ДеПалма, адміністратор аґенції для міжнародного розвитку д-р Джан Ганнаг, заступник директора для політики і плянування Інформаційної Аґенції Кеннет Товері, заступник асистента державного секретаря для східньоазійських справ Вілліям Сулліван, заступник асистента державного секретаря для африканських справ Беверлі Картер, заступник асистента державного секретаря та координатор Альянсу для проґресу Джан Кріммс, директор і спеціяльний асистент державного секретаря Крістіян А. Гертер та асистент секретаря стейту для близько-східніх і південноазійських справ Джозеф Сіско.

Конференція відбувалася в той спосіб, що кожний із урядовців з'ясовував відповідні проблеми й опісля відповідав на численні запити. Тільки два виступи: державного секретаря Роджерса та д-ра Ганнаг були "on the record", себто такі, що їх можна публічно з'ясовувати з відкликами на їх авторів. Усі інші виступи були тільки для інформації, себто такі, що їх можна подавати для публічного відома, але не можна відкликатись на осіб. З української преси були заступлені тільки дві публікації: „Український Квартальник" (д-р В. Душник) та „Свобода" (Й. Лисогір і А. Драган).

Прийняття

На закінчення першого дня конференції, в четвер 27 січня, державний секретар Роджерс влаштував для всіх редакторів і учасників конференції окреме прийняття в прийомній залі Державного Департаменту. Під час прийняття Роджерс та інші високі урядовці департаменту вже в приватних розмовах інформували редакторів про складності та успіхи і невдачі американської міжнародної політики.

СССР і його сателіти погоджуються у принципі на редукцію військ в Европі

Москва. — Офіційна совєтська аґенція ТАСС оприлюднила текст комунікату, що його прийняли Совєтський Союз і його сателіти — Болгарія, Мадярщина, Польща, Східня Німеччина, Румунія і Чехо-Словаччина — на їх „конференції на вершинах" у Празі впродовж двох днів у цьому тижні. З совєтського боку були присявними на тій конференції Леонід Брежнєв і Алексєй Косиґін. У тому комунікаті стверджується готовість переговорювати про редукцію збройних сил в Середущій Европі, при чому підкреслюється, що вона повинна бути сполучена з поменшенням збройних сил всіх дотичних держав. СССР і його сателіти готові переговорювати про це перед і поза паневропейською конференцією безпеки, на яку Москва віддавна наполягає, і висловлюють надію, що така конференція збереться ще в цьому році. Підготовні наради — кажеться в комунікаті — повинні розпочатися у Гельсинках у Фінляндії „якнайскоріше". У комунікаті прославляється Західню Німеччину за її договори з СССР і Польщею та переговори з ЧССР і знову таврується Америку за В'єтнам. Але зрештою, стверджують західні коментатори, о це вперше Москва і її сателіти у принципі погодились на передумову західніх держав, що конференція безпеки можлива тільки тоді, коли буде переведена „обопільна і збалянсована" редукція військ у Середущій Европі. Комуністичний комунікат називає таку редукцію „без шкоди для безпеки будь-котрої держави".

СССР і Японія рішили переговорювати про формальний мировий договір

Токіо. — У висліді 6-тиденного перебування совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика в столиці Японії, видано спільний комунікат, в якому стверджується, що обидві сторони рішили повести переговори про підписання впродовж року формального мирового договору між ними. Дотепер такого договору нема, дармащо в 1956 році СССР і Японія нав'язали дипломатичні взаємини. У комунікаті нічого не сказано, де будуть вестися переговори і на якому рівні, ані теж не згадано про найважливішу для Японії справу — островів у найближчому північно-східньому сусідстві Японії, що їх Совєти окупували з кінцем останньої світової війни, скориставши з американської перемоги над Японією. Дотепер Совєти навіть не хотіли говорити про цю справу, вважаючи, що ті острови є частиною Совєтського Союзу, але — за загальним твердженням коментаторів — трудно подумати, щоб Японія могла підписати будь-який далекосяжний договір з Совєтами без прихильного для неї вирішення долі тих японських островів. Тепер Совєти, здається, поступилися б у цій справі. Їм залежить на отриманню поважних інвестицій японського капіталу та поведенні нафтопроводу почерез Сибір до Тихого океану. Але такий нафтопровід мав би велике значення для обслуговування совєтської далекосхідньої армії, то Японія боїться, що її активна участь у тому ділі пошкодить її замірові покращати свої зв'язки з Комуністичним Китаєм.

Збори київських „письменників-комуністів" атакували знову „буржуазних націоналістів" і вимагали посилення партійної контролі

Київ. — На відбутих тут 17 січня ц.р. партійних зборах київської письменницької організації, що в них них брали участь київські письменники - члени КПСС, ішла здебільшого мова про „ще більше ідейне загартування" і про „належну відсіч підступам ворогів", чого вимагав особливо ж секретар письменницького парткому Василь Козаченко. Про потребу такої відсічі говорив також голова правління цього ж парткому прозаїк Юрій Збанацький, заявляючи, що „для нас не байдуже, що з української літератури видається за кордоном, яку відсіч даємо ідейним супротивникам підступним «майстрам» диверсій і фальсифікацій." „Мирне співіснування — казав Ю. Збанацький — не виключає, а, навпаки, передбачає постійну ідеологічну боротьбу двох світів — соціалізму й імперіалізму, на придворній службі в якого перебувають і українські буржуазні націоналісти, й оскаженілі в своїй антирадянській діяльності сіоністи, маоїсти та інші реакційні елементи, що беруть на себе виконання найпідліших намірів імперіалістів США. Вороги радянського народу ведуть свою диверсійну роботу, вдаючись до фальшивих гасел «демократизації» та «гуманізації» соціалістичного суспільства, ширячи їх різними підступними засобами серед нашої молоді, зокрема літературної. Тому говорилося про підвищення політичної пильності, про партійний і громадський контроль в діяльності Спілки та її партійного комітету."

В одному спрямуванні разом із попередніми промовцями виступав також і Дмитро Павличко, теперішній редактор журналу „Всесвіт", погрожуючи навіть такими ж „наслідками", як ті, що були в Чехо-Словаччині 1968 року. „Буржуазна пропаганда, — попереджував Д. Павличко — висуває проти нас ворожі ідеї національної «автономності» й позакласовості митця. До чого приходять ті, хто зачепиться на такий гачок, нам добре відомо з наслідків сумних подій 1968 року в Чехословаччині... В умовах гострої ідеологічної боротьби двох світів кожен письменник несе відповідальність за слово, що виходить з-під його пера."

Мирон Б. Куропась призначений на заступника директора республіканської Акції для Середнього Заходу

Мирон Б. Куропась

Вашингтон. — Згідно з повідомленням бюлетеню Республіканського Центру ім. Двайта Д. Айзенгавера „ГОП Нешенелтіс Нюз", Мирон Б. Куропась, заступник голови Крайової Республіканської Ради для справ етнічних груп, був призначений востаннє на заступника реґіонального директора республіканської Акції на Середньому Заході. В повідомленні подано, що Мирон Б. Куропась, докторант Чикаґівського Університету в ділянці виховання, буде відповідальний за розвиток започаткування у ЗСА нових внутрішніх програм і за вишкіл добровільних працівників ВІСТА, вербованих для їх здійснювання. М. Куропась широко відомий серед американських етнічних груп, як член Крайового Проєкту Етнічної Америки, Метрополітального Інституту в Чикаґо і як головний радний Українського Народного Союзу. В цьому ж числі названого бюлетеню є згадка про заяву Йосипа Лисогора, головного предсідника УНСоюзу, кількість членів якого нараховує сьогодні 86-000 тисяч, в якій він ствердив, що ініціятива для пожвавлення рівної участи й ролі етнічних груп в американському громадському і політичному житті є дуже своєчасною, зокрема ж якщо йде про слов'янські етнічні групи. В календарці етнічних свят цього ж бюлетеню день 22 січня визначений, як День Проголошення Української Незалежности.

СУСТА підтримує демонстрації ТУСМ-у

На 28 січня ц. р. по всіх більших містах ЗДА заповіджено демонстрації - маніфестації в обороні переслідуваних на Україні. Ці маніфестації зорганізовані осередками діяльности ТУСМ-у. Демонстрації є актуальні з огляду на найновіші арешти в Україні. Ми молоді українці не можемо байдуже стояти з боку. Тому Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки підтримує цю акцію та закликає своїх членів взяти активну участь у демонстраціях по своїх містах. За Управу: Іня Гікава, голова.

Комітет для оборони совєтських політичних в'язнів закликає бойкотувати Євтушенка

Ню Йорк. — У зв'язку із заповідженим на п'ятницю 28 січня ц.р. виступом совєтського поета Євгенія Євтушенка у Медисон Сквер Гарден Сентер у Ню Йорку, створений гуртом українських студентів у зв'язку з арештами в Україні Комітет для оборони совєтських політичних в'язнів проголосив у популярному нюйоркському тижневику "The Village Voice" в числі за 27 січня заклик бойкотувати Євтушенка. Називаючи Євтушенка знаряддям совєтського режиму і пригадуючи його ж надрукований у московській „Правді" за 15 січня ц.р. вірш із засудженням американської „нелюдяности" у В'єтнамі, комітет стверджує, що Євтушенко не зайняв становища до негуманних дій самого ж совєтського уряду у відношенні до інакше думаючих людей в СССР і до проведених востаннє арештів серед українських і російських дисидентів. Наприкінці свого проголошення Комітет закликає, що совєтський режим намагається прикрити арешти й репресії у Совєтському Союзі з допомогою виступів „ліберального" совєтського поета у ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Об'єднана Европа

22 січня ц.р. сталася подія, яку всі називають „історичною", хоч і трудно ще з певністю передбачити її практичні наслідки. До Европейської Економічної Спільноти, чи пак Спільного Господарського Ринку, що її у 1957 році заснували шість західньоевропейських держав — Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембург — вступили після 10-річних старань ще чотири держави: Британія, Норвегія, Данія й Ірляндія. Створився бльок з понад 250 мільйонами мешканців Західньої Европи, об'єднаних митною унією і спільною господарською га соціяльною політикою.

Держави тепер уже 10-членної ЕЕСпільноти все ще далекі від повної єдности. Вони не мають спільної валюти, кожна з них має власну закордонну політику, вони не мають ще теж спільного обов'язку призначати такий-то відсоток свого бюджету на військо. Проте, дев'ять з-посеред членських держав ЕЕСпільноти є членами Атлантійського Союзу (НАТО) і тому постала можливість, що й Ірляндія виречеться тепер своєї політики невтральности і приступить до того західнього оборонного фронту. Багато дечого з'ясується ще протягом цього року, бо договір про прийняття до ЕЕСпільноти названих угорі чотирьох держав ввійде в силу щойно з 1 січня 1973 р. коли ті країни ратифікують його у парляменті або плебісцитом.

Як в усіх великих справах — і тут є оптимісти й песимісти. Надію на перетворення поширеної ЕЕСпільноти дійсно в об'єднану не тільки економічно, але й політично Вільну Европу подає захоплення, що його виявив при підписуванні договору 22 січня британський прем'єр Едвард Гіт. За добрий знак треба вважати, що на урочисте підписання того акту запрошено спеціяльно двох державних діячів, які від кінця останньої війни були палкими проповідниками потреби єдности Вільної Европи: справжнього засновника ЕЕСпільноти француза Жана Монне і кол. бельгійського прем'єра та першого генерального секретаря НАТО Пола Енрі Спаака. Вони ніколи не обмежували ЕЕСпільноти до ролі економічного координатора, а мріяли про конфедерацію чи федерацію західньоевропейських держав, про Об'єднані Держави Европи. Москва ввесь час вживала всіх засобів, щоб до цього не допустити.

Економічно об'єднана Европа може стати інколи немилим промислово-торговельним суперником ЗСА. Але політично об'єднана Европа у союзі з ЗСА й Канадою може стати греблею проти совєтського імперіялізму.

„Рік туризму"

„Роком туризму" проголосила 1972-ий рік Організація Американських Держав, ОАС, що має свою централю у Вашингтоні. Вона охоплює всі країни Південної Америки, крім Куби Кастра та ще, можливо, Чіле. Безумовно, туризм для країни Південної Америки — це важлива галузь економічного життя. Наприклад, тільки в Мехіко в середньому кожний американський турист залишає яких 400 долярів. Але чимало з туристичних будов — готелів, плавальних басейнів, туристичних баз тощо у Мехіко, Арґентіні, Бразилії й інших країнах належать фактично американцям, які вклали у них найбільше фондів. Отже, трапляється так, що американський турист у Південній Америці витрачає свої „зелені" на американського власника готелю — навіть у Мехіко чи деінде. Все таки, навіть в таких обставинах, кожна південноамериканська країна заробляє на закордонних туристах — на харчах, транспорті, розвагах, пам'яткових речах тощо. Туризм — цікавий для тих, хто мандрує, і прибутковий для тих, хто запрошує до себе туристів.

Москва, як і личить лицемірам, сплакнула чорнильними сльозами з приводу того, що в Мехіко американські туристи залишають більше грошей американським власникам готелів, ніж самим мехіканцям. В „Известиях" з 20 січня у вістці „Мисливці за туристами" сказано: „Мехіканців хвилює одно: «Національний капітал повинен взяти туризм до своїх рук», не віддавати прибутків до рук американських власників". Кожна вільна країна у світі матиме з туристів стільки користи, скільки вона вкладе в справу туризму свого капіталу. Інша річ — у самому СССР. Яку економічну користь мають, скажімо, Україна й інші „республіки" з закордонного туризму, коли всі фінансові розрахунки провадяться через центральний Московський банк і всі обміняні доляри, фунти стерлінгів, франки чи пезо — пливуть до каси Москви, а не Києва, Менську чи Тбілісі. В Україні населення з туризму має хіба ту користь, що з-під поли дістане подарунок чи щось купить у туриста.

Туризм — діло прибуткове. Еспанія, наприклад, заробила за рік понад більйон долярів, Мехіко — 1 більйон 22 млн. долярів, а на туристах до СССР заробляє лише імперська Росія.

Дмитро Бакум

ВІДЗНАЧАЮЧИ СІЧНЕВІ РОКОВИНИ

Рік за роком українське суспільство у вільному світі урочисто відзначає історичні Акти 22-го січня 1918-19 рр. — відновлення української державности — Української Народної Республіки святочними Академіями з проклямаціями Українського Дня американським Конґресом, губернаторами, посадниками міст у багатьох стейтах Америки.

Публікуються репортажі з приводу Актів 22-го січня в американській пресі з прихильним наставленням до української проблеми, яка, на жаль, з огляду на міжнародну коньюнктуру, а зокрема сучасну політику Уряду Америки, далі від декларацій та молитв у Конґресі не виходить. Але це все ж не абияке досягнення для нашої визвольної справи, дякуючи заходам українських громадсько-суспільних і політичних організацій на терені Америки, а зокрема заходам Українського Конґресового Комітету Америки, як організації крайової.

Не можемо поминути й заходів Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі, який кожного року в день 22-го січня проголошує спеціяльні декларації, що їх подає до української й чужинецької преси, а також через „Голос Америки" в Україну, що є головним завданням ДЦ УНРеспубліки в екзилі.

Українська преса у вільному світі, щоденники, тижневики і місячники докладно й гідно наголошують у спеціяльних передовицях значення для українців Актів 22-го січня. Зокрема приємно відмітити окремі статті, а головно передову в „Свободі", найбільш популярному українському часописі не тільки на Північно-Американському континенті, а й у вільному світі, де подається й зберігається історична форма нашої державности, яка перейшла до історії, як Українська Народна Республіка, визнана де юре й де факто багатьма державами, що заперечує фікцію державности УССР під брутальним чоботом червоної Москви.

У січні минулого, 1971 року вміщено в „Свободі" дві статті наших відомих публіцистів: Р. Рахманного і О. Зінкевича про значення Актів 22-го Січня. Один з цих публіцистів належить до молодшої ґенерації, і його батько брав участь у визвольній боротьбі за державність. Ми не потребуємо наводити тут цих патріотичних статтей і державницький підхід їх авторів до Актів 22-го Січня 53 роки тому, а особливо підкреслення ними значення цих Актів, що надали леґітимність для кожного українця незалежно від його політичних переконань чи релігійної приналежности. Обидва публіцисти стверджують, що не будь Актів 22-го Січня 1918-19 рр. — проголошення незалежности, а потім і соборности Української Народної Республіки — ми, понад 3 мільйони українців, що опинились на еміґрації, виглядали б, як ті „Івани, непомнящі родства".

З усього наведеного вище виглядає ніби все в порядку з відзначенням свята державности і соборности Української Народної Республіки у вільному світі. Не говоримо про Україну, бо там шаліє комуно-московський катокупант, який „відзначає" нашу державність нагаєм і переводить жорстокий мовний ґеноцид та численні арешти українців. Але чи українці у вільному світі гідно відзначають, а головно оцінюють ці священні для кожного українця Акти, що були проголошені в столиці України, золотоверхому Києві 52-53 роки тому?

Загляньмо в „Свободу" з 19 січня цього року, де подано чотири оголошення — зверху донизу, в яких говориться про державність і соборність якоїсь неозначеної, абстрактної держави, неначе навмисне оминаючи історичну назву тієї держави — Української Народної Республіки, за яку під час визвольної боротьби протягом чотирьох років пролито море крови кращих синів і дочок Соборної України і складено мільйонові жертви на всіх її теренах від Карпат до Кавказу. Згадаймо 1933 рік, коли жорстокий окупант штучним голодом замордував понад шість мільйонів українських селян з метою знищити субстанцію української нації, яка зберігалась українським селянством протягом довгих століть аж до революції 1917 року. Постає питання: чим керувались проводи тих організацій, подаючи такі оголошення? Не припускаємо, щоб ті оголошення укладали політично неграмотні люди. Кому такі ляпсуси на користь, а кому на шкоду? Ні один культурний народ у світі не оминає форми своєї історичної держави, бо нарід, який не шанує минулого, не може мати майбутнього. Наприклад, боротьба Наполеона I за велич Франції скінчилась трагічно, а французький народ останки його поховав у Пантеоні Слави.

Мусимо усвідомити, що, поминаючи три слова в день проголошення Української Народної Республіки, ми робимо велику прислугу ворогам нашої державности, а собі ще більшу шкоду.

Ми позбавляємо себе леґально-правного атуту в боротьбі за нашу державність.

Ми забуваємо незаперечний факт, що українська еміґрація, яка вийшла з України 20 листопада 1920 року з Армією й Урядом Української Народної Республіки, вважається на історичному шляху другою еміґрацією після еміґрації великого гетьмана України Івана Мазепи.

Ми мусимо пам'ятати і нащадкам переказати правдиву історію нашої державности, а головно не забувати, що українська еміґрація, яка перебуває у вільному світі, вийшла з печаттю Української Народної Республіки, утвореної Трудовим Конґресом — нашим парляментом у Києві 1918-19 рр. Не допомагаймо нашим ворогам фальшувати нашу історію!

Ніхто не має права присвоювати собі монополь на історичну форму державности в минулому — УНРеспубліки, але й ніхто не має права цю форму зневажати чи замовчувати. Наші оголошення й декларації мають бути ясні для кожного українця й чужинця. Ми можемо мати різні погляди на форму нашої державности, ми можемо й маємо право вибирати собі нові концепції і форми, але свідомо замовчувати, оминати форму нашої історичної державности, яка перейшла до історії, як Українська Народна Республіка, не сміємо, бо це шкодить українській національно-визвольній справі.

Василь Маркусь

ЩЕ ПРО V АРХИЄПИСКОПСЬКИЙ СИНОД І ДЕЯКІ НОВІ ПОДІЇ В РОЗВИТКУ УКЦЕРКВИ

(2)

3. Саме в цьому наставленні V Синод покликав дорадче тіло, так званий Постійний Синод Верховного Архиєпископа згідно з східнім правом і традиціями, у склад якого увійшли митрополити Кир Максим Германюк, Кир Амврозій Сенишин, архиєпископ Кир Іван Бучко та єпископ Кир Андрій Сапеляк. Віримо, що цей Синод почне свою дію і переводитиме в життя ряд справ порушених, але не вповні завершених П'ятим Синодом.

4. Синод привернув для Голови Української Католицької Церкви титул Київсько-Галицького Митрополита, який історично належиться і виправданий традицією для зверхників нашої Церкви. Понад двісті років носили з'єдинені митрополити титул київських, а після відновлення Галицької митрополії права київських перенесено на галицьких митрополитів, і тому не слід уважати якоюсь узурпацією з католицького боку титулу, що його носять також православні митрополити.

5. У зв'язку з 375-літтям Берестейської та 325-літтям Ужгородської Унії Синод видав спільне Послання, відновлюючи прив'язання ієрархії, священства і вірних до ідеї унії та протестуючи проти московського „уневажнення" актів унії на недавньому соборі Російської Православної Церкви.

6. Вирішено теж видавати спільні різдвяні та великодні послання всього єпископату. Прикладом цього вже було спільне різдвяне послання в 1972 р., про яке дещо скажемо згодом. Це буде одним із видимих доказів єдности нашої Церкви і єпископату.

7. Обговорювано справу „утвердження єпископатів як канонічних єпископств", хоч не можна сказати, які ближче рішення прийнято. Можна догадуватися, що в принципі прийнято рішення позитивні. В міжчасі стало відомим, що один екзархат, а саме в Бразилії, рішенням Апостольської Столиці піднесено до гідности єпархії без відома Верховного Архиєпископа, хоч на його попередній внесок.

8. Окремо обговорювалося справу утворення двох єпископств в Канаді, а саме у Ванкувері та в Монтреалі. З цим пов'язується також справа, яку обговорювано, а саме піднесення єпископств в Едмонтоні і Торонто до гідности архиєпископств.

9. Так само по лінії розбудови і структурального завершення нашої Церкви у вільному світі обговорювано творення „дальших єпископств у Західній Европі, Бразилії, Арґентині й Австралії в цілі завершення їх митрополіями". Деталів цієї справи не подано, але з деяких вже попередніх плянів, які підносилося, ішлося б, між іншим, про ще одне єпископство в Арґентині, про Південно-Американську митрополію, про окремі єпархії для русинів-українців в Юґославії та хорватів з можливістю утворення там митрополії, як також про канонічне оформлення наших екзархатів в якусь вищу одиницю на території Західної Европи у формі Західньо-Европейської Митрополії.

10. Ухвалено зрушити з місця справу беатифікації Слуги Божого Андрея. Тепер призначено для праці над постуляцією окремого священика, а саме о. д-ра Степана Гарванка з Канади, який вже перебуває в Римі.

11. Обговорено загально програму святкування 1000-річчя хрищення Руси-України великим князем Володимиром, яке має відбутись за 16 років, але, звичайно, такі підготування відбуваються вже наперед. Ця загальна церковно-національна програма вимагатиме ще дальших плянувань та включення різних церковних, наукових і суспільних чинників обидвох наших віроісповідань, які зв'язують свою ґенезу із актом хрищення в 988 р.

12. Далі на порядку дня стояла справа духовних семінарій, ця ключова проблема формування нашого священичого доповнення. Дуже важливо, що її поставлено на порядок дня. Треба надіятися, що Постійний Синод винесе дуже конкретні і творчі постанови у цій невідкладній справі, яку чогось обходжувалося досі, тим часом як наслідки ставали дедалі більш вагомими.

13. Окремо розглядалося справу дальшого видавання літургічних текстів та деяких скорочувань Богослужень.

14. Поставлено на порядок дня також важливу справу утворення Єпископської Університетської Комісії. Можна привітати цю ініціятиву, бо уважаємо, що попереднє перейняття єпископатом Українського Католицького Університету в Римі залишилося лише теоретичним. Хоч не знаємо складу Університетської Комісії, але віримо, що вона практично перейме опіку над Університетом.

15. Утворення української католицької парафії в Римі прийнято до відома, бо вона вже існує. Стоїть лише питання про матеріяльне утримання цієї парафії, яка, найправдоподібніше, повинна б бути залежною від Синоду, бо це є репрезентативна парафія для всієї нашої Церкви в осередку християнського світу.

16. Обговорювано справу затвердження статуту Товариства Священиків св. Андрея, яке вже існує в Західній Европі, ЗСА й Австралії. Синод затвердив статут, і Владики у своїх єпархіях та екзархатах мають тепер сприяти самоорганізації священства.

17. І, врешті, обговорювано справу целібату і жонатого клиру на поселеннях. Ишлося б про відкликання попередніх розпоряджень Апостольської Столиці, найновіше знов підтверджених Східньою Конґреґацією, про заборону висвячувати в країнах нового поселення жонатих кандидатів на священиків у нашій Церкві. Хочемо вірити, що наші Владики зайняли і в цій справі однодушне становище і рішили поробити всі потрібні заходи, щоб розв'язати цю болючу справу в дусі нашої традиції, несправедливо перекреслюваної куріяльними органами, в дусі потреб нашої Церкви.

Стільки можна сказати про обговорювані справи та намічувані постанови V Архиєпископського Синоду. Коли Верховний Архиєпископ пропонував ці точки нарад у вступному слові, він зазначив: „Ці точки можуть бути доповнені і сконкретизовані Владиками і так стануть основою наших дискусій і рішень." В кінцевому слові він звернувся до тих самих справ і їх майже в тому ж порядку згадав, кажучи, що вони були предметом нарад та рішень.

(Далі буде)

БАНҐЛАДЕШ КРІПШАЄ

Дакка. — Нова держава Банґладеш виявляє з кожним днем щораз більшу життєздатність — стверджують західні кореспонденти. Що-правда, існують величезні нерозв'язані ще проблеми — наладнання комунікації, відбудова сотень тисяч поруйнованих мешкальних будинків, затруднення для бенґальських втікачів, які вертаються з Індії по 100.000 денно, боротьба проти загрози голоду перед новими жнивами, — проте водночас видно подивугідну роботящість всіх верств населення, які з ентузіязмом взялися відбудовувати край з руїни. Зник острах за власну безпеку, прийшла радість з отриманої волі. В усіх містах і селах видно ступневий поворот до нормального життя.

ВИСТАВКА ЗСА В СССР

У Тбілісі у Грузії в СССР відкрито американську виставку, при чому зараз у перших 5-ох годинах відвідало ту виставку 5.220 осіб. Відвідувачі живо цікавляться всіма американськими експонатами, почавши від кухонного посуду й господарського приладдя, до автомобілів і спорудів, стосованих у космічних летах.

З НАШИХ БУДНІВ

МАЛИЙ КОЗАК

— Алеж маю внука! Алеж маю козака! — хвалився пан доктор, та в його голосі забриніли не лише нотки гордости, але й деякого, прихованого затривоження. — Ви подумайте, панство: цямкач не має ще й трьох рочків, а вже розбив два автомобілі та й завалив один ґараж!

В цьому місці достойна пані докторова, яка жваво обговорювала в кутку з панями чиєсь весілля, що закінчилося скандалом, — схопилася з крісла на рівні ноги і схвильовано заговорила:

— Ой, не кажи нічого, не згадуй, прошу тебе, цього випадку, бо я ще й досі не можу прийти до себе після того, що сталося нашій Оксані!..

— Мамо, — перебив її лагідно пан доктор, — немає чого хвилюватися чи попадати в гістерику: Вогу дякувати все скінчилося щасливо цим разом, а поза тим це факти нашого сучасного життя, від яких не втечеш і нікуди не сховаєшся... Ви пригадуєте собі, панство, серію статтей у „Свободі" на тему — „Де наші діти?" На мою думку, жаден з авторів цих статтей і „голосів читачів" не дав правильної відповіді на це питання, аж я вам її дам: наші діти, а тепер і внуки, знаходяться, виростають, виховуються, а деколи й родяться в . . . автомобілях!.. Ледве такий пуцьвірок неопірений зафасував пелюшки, а вже його мама чи тато беруть до авта, бо часто не мають з ким залишити вдома. А в цих американських дітях уже змалечку гніздиться якась така автоманія, чи якби то назвати, що ледве воно від землі підникне, а вже хватається керувати машиною!

— Отаке трапилось нашій Оксані! — перебила цим разом пана доктора пані докторова. — Приїхала вона, моя дочка, автом з маркету з двома великими торбами продуктів коло себе спереду, а малий Андрійко сидів іззаду. „Андрійку, — сказала дитині, — будь чемний, сиди тут, не рухайся: я занесу торби до хати і зараз по тебе прийду". Вийшла з автомобіля, але, на своє лихо, забула витягти ключик від газу!.. А малий нівроку тільки на те й чекав: перекарбулявся із заднього сидження на переднє, перекрутив ключик і — тррр! — авто рушило з-під хати просто на сусідський ґараж! Переламало паркан, розбило сусідового „Форда" і втарабанилось до ґаражу, тільки не дверима, а крізь стіну... І там тоді застрягло! Господи!.. Ви уявляєте собі, що діялось з нашою Оксаною, коли вона виглянула через вікно і побачила авто в русі?.. А в ньому ж дитина!

— Ну-ну, заспокойся, мамо, заспокойся! — погладив дружину пан доктор. — Твій унука вийшов із першої своєї катастрофи живий та цілий, без одного ґудза на голові, без одного синячка під оком! Все ж таки, подумай собі, який славний з нього козарлюга: ще й трьох років не мав, а вже два автомобілі розгаратав! А що то воно буде, коли він виросте великий?.. Може розіб'є Совєтський Союз і ми з тобою повернемось... вмирати на Рідну Землю?

Ікер

Ольга Приходько

КАМ'ЯНЕ СЕРЦЕ

(9)

— Мій пес знайшов вашого хлопця в гущавині у лісі, так міцно спав, що ані не чув, як його взяв. А в лісі ночувати небезпечно.

Стурбована мама не знала, як має дякувати тому доброму чоловікові. Запропонувала йому хоч трохи сісти та спочити. На припічку у неї вже стояла прилагоджена вечеря, отже вона скоренько застелила чисту скатерку на стіл та й подала йому миску борщу з сметаною.

— Прошу дуже хоч перекусіть трохи, ви ж напевно дуже стомлені, що несли такого тяжкого хлопця так далеко.

— Та я зовсім не втомлений, але закушу з великою приємністю. Цей борщ виглядає так смачно.

Далі подала Надійка підсмажені вареники, принесла карафку домашньої вишнівки та медівники з горіхами, щоб почастувати приємного чоловіка, який так їй прислужився. Мисливець охоче їв, усе хвалив, і так при вечері вони розговорились про своє життя-буття.

Надійка оповідала йому, яку турботу та мороку має з своїм хлопцем. Який він дивний і навіть ніби дикий. Не хоче йти межи хлопців, не хоче нічого помагати, а тільки й дивиться, як би втекти. „Перелізе, — казала, — через пліт до того верболозу понад річкою і блукає Бог знає куди. І як маю його шукати по тих яругах та нетрях? У мене праця, в мене господарство, не маю часу за ним ходити. Ось і сьогодні так тривожилась — чи не заблудив, чи не втопився де, чи не покалічився? Одна гризота з ним і більше нічого".

Мисливець заспокоював її, що не треба так тим перейматися. Не всі діти однаково швидко приходять до розуму. Згодом напевно вирівняється. Ось незабаром піде до школи та й там навчиться. Можливо у нього здібності будуть до якогось майстерства, як не до науки.

Далі мисливець почав оповідати про себе, як він виріс у лісі насамоті, отже звик до лісу з малих літ, бо його рід з діда-прадіда мисливський. І школу він скінчив лісничу. Недавно дістав свою першу посаду у місцевого дідича, до мастку якого належать велечезні ліси. Подобається йому тут. Дуже гарні ліси, і дичини так багато, що кожного дня міг би тут наполювати стільки, що в місті за то далося б вторгувати порядні гроші. А тут селяни тому ціни не знають і зовсім не вміють з того користати. Оповідав, що кілька разів приносив тій жінці, яка йому варить, добрих качок, перепелиць, зайців, але вона смажила то так, що цілком не можна було їсти — сухе, пригоріле, тверде.

— Та то шкода так марнувати такі добрі речі. Накажіть тій жінці, щоб не клала то на великий жар. Жар треба наперед вигорнути коцюбою, а печеню треба поставити ззаду та затуляти піч затулкою. Тоді вона помалу впріє і буде м'яка та сочиста, — сказала Надійка.

— То ви на тому добре розумієтесь. Чи міг би я мати сміливість просити вас засмажити мені щонебудь з дичини, звичайно з умовою, що я буду то компенсувати.

З того часу почалося інше життя для Надійки.

Як радо виглядала та зустрічала вона того гарного, кучерявого хлопця, який такою легкою ходою вертався з полювання свіжий, веселий і приносив повну торбу всяких лісових дарів. Зверху в торбі завжди була китиця запашних квітів, потім якісь ягоди, гриби, а накінець дичина. Як дбайливо Надійка то все розбирала, як старанно то все готувала.

Надійка була не тільки добра господиня, яка вміє всяку страву смачно приготувати. У неї була незвичайна властивість — надзвичайно тонкий, чутливий смак на всякі продукти. Ця властивість особливо цінується у кухарів ресторанів або у фахівців, які працюють в гастрономічних підприємствах. Вони вміють розпізнавати різні ґатунки вин, кави, чаю. От і Надійці досить було покуштувати якусь страву, і вона зараз знала, що тій страві треба додати, щоб дістала особливо приємний смак, аромат, барву. Все, що готувала Надійка, навіть ті щоденні речі були у неї такі смачні, що кожний їв то з охотою. Але для дичини, особливо для всяких паштетів, ґуляшів, раґу, ґаляретів це почуття смаку, вміння знайти відповідні додатки — чи то коріння, чи трохи руму, чи цитрини, чи оцту, чи меду — просто необхідне, бо помагає утворити той букет, який робить принадними ці речі для людей з вишуканими вимогами.

Хоч мисливець був досить простим хлопцем, але на страві розумівся добре і вмів оцінити як слід смачні витвори Надійчиних рук. Як каже старе прислів'я: „Дорога до серця мужчини веде через шлунок". В цьому відношенні ці двоє підходили одне до одного якнайліпше, бо також сама Надійка любила й цінила добру страву.

Але не тільки це.

Уже з першої візити мисливець Микола Гуревич звернув увагу на рівну, струнку постать, на біленьке, свіже личко, на блискучу золоту косу, зложену в гарну зачіску, на приємну, жартівливу вдачу, на веселий вогник в очах... і якось не міг вірити, що це — бідна вдовиця і мати двох дітей, бо була вона якась така дівоча, така чистенька, приємна, завжди скромно, але гарно вдягнена.

А в хаті у неї такий теплий затишок, такі привітні вишиванки та килими. На столі завжди чиста скатерка. А який дбайливий порядок у всьому, хоч малі діти, хоч велике господарство.

І це все в такому глухому селі, при таких скрутних обставинах. Живе собі самітно молода й приваблива жінка і самостійно в зразковому порядку провадить солідне господарство.

Дивлячись на неї, він усе себе питав: „Скільки їй може бути літ? Якби не ці діти, я би не дав їй більше як двадцять".

І одного разу, коли їхні відносини із взаємної симпатії перейшли в приятельство, повне пошани, прихильности і довір'я, він рішився спитати її:

— Скільки вам літ?

— Вгадайте!

— Трудно. Коли б не діти, сказав би 18-20, а так — не знаю. В кожному разі 25 вам ще нема.

— Бо таки справді нема. На Великдень минуло 22 роки.

— Ну, а скільки ж вам було, коли ви вийшли заміж?

— Віддалася я дуже рано, не було ще й 16-ти.

— А чому? Дуже любилися? Чи вас присилували?

— Ані то, ані друге. Мої батьки дуже добрі, не силували мене і нікого з дітей ніколи не силували.

(Далі буде)

День Української Незалежности в Елизабеті, Н. Дж.

На знімці 1-ий ряд зліва: Ш. Петляр, М. Федик, Я. Яцусь, У. Пінковська, Т. Ґ. Данн (посадник міста); 2-ий ряд зліва (стоять:) Р. Слободян (поч. член УНС), Б. Федик (гол. Укр. Нар. Дому), о. П. Федорик (парох), проф. М. Демчишин (станичний), М. Шевчук (уч.), М. Пінковський (гол. місц. Відд. УККА), О. Левчик (касир 45-го Відд. СУА), М. Іванців (гол. Тов. за Патріярхат), О. Шевчук (гол. 24-го Відд. СУА), І. Левчик (б. гол. Тов. Лемківщина).

Елизабет. (М. П.) — Заходами і старанням місцевого Відділу УККА, делеґація зложена з представників місцевих організацій, дітей парох. школи, курсів українознавства та Пластової молоді, відвідала посадника міста Томаса Дана в дні 20-го січня, який підписав в їх присутности Проклямацію, проголошуючи День 22-го січня „Українським Днем".

Головну вулицю перейменовано на „Український Булевард", а на ратуші міста повівав в дні 22-го січня український національний прапор, як символ волі Українського Народу.

П'ятиліття радіо „Голос Євангелії в Україні"

Вінніпеґ. — „Радіопередачі „Голос Євангелії в Україну" слухає не тільки сама Україна, але їх слухають наші люди в Польщі, в Югославії, в Чехо-Словаччині, по всій Західній Европі. Управа „Голосу Євангелії в Україну" отримала подячні листи від віруючих з Москви, з глибокої Росії — і там слухають наших радіопередач і дякують за них Господеві", — інформує журнал „Християнський Вісник" з грудня 1971-го року про евангелицькі радіопрограми в Україну, що підготовляються в Канаді й Америці, а транслюються з радіостанції в Монте-Карльо в Европі. В кінці минулого року сповнилось 5 літ від початку тих радіопрограм українською мовою, в яких проповідується Слово Боже та ніколи не забувається про недолю українського народу на окупованій землі. До Управи радіопрограми надійшло дуже багато листів від слухачів. Директором „Голосу Євангелії в Україну" є пастор і видатний релігійний журналіст Олекса Гарбузюк, до Управи входять пп. І. Барчук, А. Коцепула, В. Волот, відповідальший за музично-вокальні програми І. Поліщук, Я. Билень — завідуючий духовною літературою для радіопрограм. Коли під кінець 1971 р. в Торонті відбулось відзначування першого п'ятиліття праці „Голосу Євангелії в Україну", то присутні несповна 50 осіб, приналежних до Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання, зібрали на потреби тієї радіопрограми майже 9 000 долярів пожертв. У листах вірні з України дякують за релігійні програми, розповідають про своє життя-буття „ в домі неволі", про переслідування, прохають надавати більше духовних пісень рідною мовою.

(п.)

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР РОДЖЕРС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нулий четвер 27 січня ц. р. — заявив державний секретар Роджерс, покликавшись на свою телефонічну розмову з головою американської делеґації на Паризькій конференції амбасадором Вілліямом Портером. Комуністичні делеґати найбільше таврували, але й цікавились, тими точками пропозиції Ніксона, які говорили про відкликання американських військ і про вибори у Південному В'єтнамі. Державний секретар визнав за цілком зрозумілу річ, що друга сторона хоче ближчого з'ясування, як Америка уявляє відхід з В'єтнаму та вибори, як вони будуть переведені і т. п. Речники комуністів на Паризькій конференції — Хуан Туї і Нгуєн Ван Тієн — висловлювали своє обурення виявленням тайних розмов із ними впродовж останніх 30-ох місяців, та — зокрема — виявленням пляну, що його представник Президента Г. Кіссінджер, пред'явив комуністам в жовтні минулого року, але не відкинули виразно того пляну, а — навпаки — заявили, що „наші коментарі прийдуть згодом". Тому існує надія, що наради Паризької конференції перейдуть із виголошування монологів на рейки дійсних переговорів, себто запитів і відповідей. Але — підкреслив державний секретар — після того, як у В'єтнамі згинуло 45.000 американських вояків, Америка не може заявити, що вона відкликує всі свої війська, перестає цікавитися долею Південного В'єтнаму та відкриває шлях комуністам до перебрання там влади. У такому випадку, ствердив Вілліям Роджерс, Америка втратила б довір'я і повагу в усіх азійських народів та в усьому світі.

Насильство шкодить

Між багатьма запитами, що їх ставили редактори та на які державний секретар Роджерс відповідав, був і один запит (редактора монтклерського „Тайму") чи і до якої міри шкодять американській політиці антисовєтські групи своїми виступами, зокрема пов'язанними з актами насильства, як це сталося попереднього дня із вибухом запальної бомби в бюрі імпресарія Гюрока. Державний секретар В. Роджерс дуже рішучо заявив, що всяке насильство шкодить американським мировим зусиллям, а тепер додатково комплікує запляновану поїздку президента Р. Ніксона. Він, державний секретар, мав у справах таких виступів багато розмов із представниками СССР.

Золотий Ювілей УАПЦ у Вашинґтоні

Ціла українська громада столиці прийшла відсвятдкувати знаменну подію нашої історії — відродження Української Автокефальної Православної Церкви 1921-го р. Не тільки заля Такома Академії в Такома Парку заповнилася того вечора, 21-го листопада 1971 р. незвичайно великим числом громадян обох наших парафій, але й участь членів української католицької церкви у програмі свята — концерту була значна. З приємністю приходеться відзначити це на початку.

Концерт організувала православна громада парафії св. апостола Андрія під головуванням Віктора Кулія, і вона притягнула до участи свої найкращі сили.

Після американського державного гимну, який відіграла на фортепіяні Леся Базилюк, хор парафії св. Андрія під дириґентурою Юрія Філіпова розпочав програму.

Віктор Кулій, вступним словом увів слухачів у зміст і значення святкування. Цю тему розвинув мґр О. Воронин у своїй доповіді. Свіжа людина на Вашинґтонському громадському ґрунті, свіжа тема й свіжий підхід до теми осягнули те, що не часто осягають святочні доповіді на традиційних святкуваннях історичних подій: вона прикувала увагу слухачів, дала їм широку інформацію і залишила їх під враженням свого змісту.

Проф. І. Замша оживив історію відродження УАПЦ, своїми споминами учасника й очивидця, дуже добре доповнюючи основну доповідь. Леся Базилюк дала слухачам приємне відпруження виконанням на фортепіяні музика Мусорґського та Шопена. Особливе враження залишив „Золотий гомін" П. Тичини у виконанні п. М. Француженка. Вашинґтонська грамада, хоч нечисельна, має щастя мати ряд визначних рецитаторів — обоє декляматорів в програмі святкування. Юлія Ломацька і п. М. Француженко безсумнівно між ними.

Першу частину концерту закінчив виступ Ансамблю Бандуристів під керівництвом д-ра Ігоря Масника, виконуючи пісню „Через Поле Широкеє" Котка із сольом Петра Круля, та „Ой Зійшла Зоря" М. Леонтовича, з солістами Миколою Ставничим і Миколою Кормелюком. Ансамбль Бандуристів від кількох літ працює на Вашинґтонському терені зростаючи якістю і репертуаром, група ця не тільки стала невід'ємною прикрасою наших репрезентативних імпрез, але теж здобула собі ім'я на міжнародних виступах у Метрополії.

Ансамбль розпочав другу частину програми співаючи до музики Гайворонського, Степового із сольом Нестора Пилипця та до муз. Стеценка. Ансамбль, її керівник д-р Ігор Масник то солісти здобули собі заслужені оплески.

З черги Юлія Ломацька віддеклямувала з драматичною експресією — Багряного „Балладу про серце".

Тріо — пп. П. Круль, М. Кормелюк та М. Ставничий, відспівали дві пісні до музи- Ломакіна та Веделя.

Програму закінчив хор парафії св. апостола Андрія під дириґентурою п. Філіпова — „Молитвою за Україну".

юст

ҐІНСБУРҐ ВИЙШОВ НА ВОЛЮ

Совєти звільнили з в'язниці Александра Ґінсбурґа, що його засудження — разом з Юрієм Галянсковим Алексеєм Добровольським і Верою Ляшковою — у 1968 році набрало великого розголосу та дало поштовх до протестів проти переслідування інтелектуалів в Совєтському Союзі. Ґінсберґові дозволили вернутися до Москви.

Експльодував юґославський літак, а в потязі „Відень - Заґреб" вибухнула бомба. — Тіто критикує „ворогів Юґославії"

Беоґрад. — Виступаючи на партійному з'їзді в Беоґраді, президент Йосип Броз Тіто закликав комуністів посилити дисципліну й провадити активну боротьбу проти проявів націоналізму в Юґославії. Цей заклик Тіта пролунав через кілька годин після того, як у швидкому потязі „Відень-Заґреб" вибухнула бомба й поранила 6 осіб. За день перед тим юґославський літак типу „ДіСі-9" експльодував у повітрі над чеською територією в дорозі із Швеції. Всі 27 пасажирів загинули. Невідома особа потелефонувала в Швеції до редакції газети „Мальмйо" й повідомила, що „ми підклали до літака бомбу, бо думали, що ним летітиме прем'єр". Минулого року в квітні хорватські націоналісти вбили комуністичного юґославського амбасадора у Швеції. Виявилося, що юґославський прем'єр Джемал Бієдік, який був на похоронах короля Данії Фредеріка IX, не летів тим літаком, що експльодував, а відлетів раніше військовим джетом, викликаний на партійні збори до Беоґраду. Президент Тіто у своїй промові остерігав партійних діячів перед можливістю поєднання націоналістичних сил у Юґославії з закордонними силами, якими є „усташі". Провідником „усташів" — хорватів-націоналістів, які боролися й далі змагаються за незалежну Хорватську державу, є 67-річний д-р Бранко Єлік, який живе в Західній Німеччині. Президент Тіто сказав на партійному з'їзді в Беоґраді що „нація перебуває тепер під загрозою ворогів вдома і закордоном" та попередив, що націоналізм у Хорватії, пов'язаний будь-як із тероризмом за кордоном, буде розглядатись, як державна зрада.

В СССР посилено кампанію проти Ізраїлю

Москва. — Цілий ряд совєтських газет — „Літературнає ґазета", „Ізвєстія" аґенції ТАСС і Новості — принесли в останніх днях статті, замітки й інтерв'ю з новим таврованням „сіоністів", як „аґентів імперіялістів", та Ізраїлю — головно за погані тамошні життєві умовини. Совєтські газети твердять, що „сотні" жидів, які виемігрували з СССР до Ізраїлю — вернулися до СССР або переїхали до Західньої Европи, не змігши витримати в ізраїльських умовинах життя і праці. В одному інтерв'ю з таким здогадним поворотцем з Ізраїлю говориться про 16-18-годинну денну працю під палючим сонцем на пустині, за бідну платню, з якої треба дорого платити за воду, — про брак безплатного лікування й інші т. п. важкі умовини. Але совєтські власті не подали ніколи статистики жидівських поворотців ані не проголосили їхніх призвищ. В минулому році виїхало з СССР до Ізраїлю коло 15.000 жидів і все ще жиди в СССР масово зголошуються до виїзду. Совєтська преса обурена проти сіоністичного конґресу в Єрусалимі, який проходив під антисовєтським и гаслами.

У НЮ ЙОРКУ В КИТАЙСЬКОМУ РАЙОНІ „Чайнатавн" молоді китайці напали на трьох інших китайських юнаків і двох із них закололи ножами, а третьому вдалося втекти. Донедавна той „китайський" район був тихий і спокійний. Тепер і там розпочалася ворожнеча, головно між новоприбулими китайськими іміґрантами і давніми поселенцями. Нові обвинувачують старих поселенців у тому, що вони забули китайську мову й звичаї, а старі виказують новим, що вони не знають англійської мови й не хочуть пристосовуватись до „американського способу життя". Можливо, що на цьому тлі й сталася остання сутичка між молоддю і вбивство.

ЄГИПЕТСЬКА ПОЛІЦІЯ МАЛА сутички з студентами великого університету в Каїро: студенти демонстрували проти рішення президента Анвара Садата відкласти заплянoвану нову війну проти Ізраїлю. Студенти домагаються негайно розпочати таку війну, націлену на звільнення окупованих Ізраїлем єгипетських земель. Арештовано коло 1,000 студентів.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. ВОЛОДИМИРА БУКА

зложили на потреби Товариства Опіки над Українською Молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії

Степан Білоус	$25.00	Еміль Граб	10.00
Василь Іванчишин	25.00	Мирон Граб	10.00
Северин і Лідія		Марія Кеник	10.00
Злочовські	20.00	Лідія Бук	25.00

Замість квітів на свіжу могилу

інж. ТИХОНА ТИЩУКА

на ту саму ціль зложили:

Олександра та Любомир Іваськів	$10.00
Теофіля та Богдан Артимишин	10.00
Марта та інж. Олександер Турчин	10.00
Ірина та д-р Лев Кушнір	10.00
Люба та Степан Процик	10.00
Наталія та інж. Іван Даниленко	5.00

Управа Т-ва Опіки над Українською Молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії, складає всім Жертводавцям за щиру пожертву в загальній сумі 175.00 дол. сердечну подяку.

▪

Родинам Покійників глибоке співчуття.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність в Ірвінґтоні, Н. Дж., наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

Марія Янів з дому Штайден

в дні 14-го серпня 1971 року.

Цією дорогою складаємо нашу щиросердечну подяку Високопреподобним і Всечесним Отцям: о. Іваночкові і о. Широму з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, за відправлення похоронних обрядів.

Дякуємо Родині, Приятелям і Знайомим за їх щирі вислови співчуття у нашому безмежному горю. Дякуємо рівнож за пожертви на Служби Божі, вінки та квіти.

Хай Господь наділить щирими ласками Всіх, що несли нам моральну підтримку у нашому невисказаному горю, та віддали останню прислугу і пошану Найдорожчій Нашій Покійниці.

У глибокому смутку:

муж — СТЕПАН
доня — ЛЯРИСА МАРІЯ з мужем ДАНИЛОМ і внуком ДАНИЛОМ СТЕПАНОМ
сестра — ОЛЬГА з мужем ОСИПОМ та донями: РОМАНОЮ та СВІТЛАНОЮ в Україні
брат — ТАДЕЙ з дружиною і дітьми в ЗСА
Уся ближча і дальша Родина в ЗСА і Україні

Українські родини і школи потерпіли від бурі в Бразилії

Прудентопіль. — Ще у вересні 1971 року над бразилійським містом Кампо Моврон, Араруна та сусідніми місцевостями пронісся гураґан з великим градом, наробивши там за кілька хвилин дуже великої шкоди. Це сталося увечорі, і тому обійшлося без людських жертв, хоча великим градом, від 300 до 550 грамів льодовими кулями, побило багато тварин і птахів. Вітром зірвало дахи з 5 000 будинків, зламало мости, телеграфічні стовпи тощо. Українським родинам у Кампо Моврон і місцевій українській католицькій церкві та школі допомагали відбудуватися люди з сусідніх місцевостей: Мамбуре, УПА, Пiняло й ін. Тижневик „Праця" з 21 жовтня 1971 р. інформував що „з Божою поміччю і доброю наших людей ми за 6 днів змогли сяк-так покрити дім і чи не перші почали продовжувати науку в школі", писала сестра Євтимія Служ. Вона повідомила, що „ за кілька секунд ми тоді зосталися без даху, а зливний цілоденний дощ докінчив зі сухим місцем в домі". То була катастрофа, яку „годі описати чи висловити". „ Кампо Моврон ще переживає свою трагедію", інформувала в числі 42/1971 р. „Праця", що виходить у Прудентополі, Парана, Бразилія.

Звільнено з посади директора видавництва „Радянський письменник"

Київ. — У кінці грудня 1971 р. було звільнено з посади керівника київського видавництва „Радянський письменник" А. Мороза і на його місце призначено А. Стася. „Літературна Україна" з 28 грудня мин. року повідомляла, що А. Мороза звільнено „за власним бажанням від цих обов'язків". Про причину власного бажання не згадано. У тій же вістці під наг. „У Президії Спілки Письменників УССР" повідомлялось, що наступний 2-й пленум Президії СП УССР заплановано на місяць березень 1972 року і що той пленум буде повністю присвячений питанню „Про роботу з літературною молоддю". До складу Комісії по критиці СП УССР не введено ні одного молодого літературознавця чи критика.

Членам ОбВУА і всім кол. Воякам подаємо сумну вістку, що 21-го січня 1972 року в Асторії Н. Й., несподівано вибув на завжди з комбатантських рядів, наш Незабутній Побратим по Зброї

сл. п.

ВАСИЛЬ ФАРМІҐА

кол. поручник Українського Війська, учасник Визвольної Боротьби України в рядах УГА, нагороджений Хрестом УГА і Воєнним Хрестом, член Нюйоркського Відділу ОбВУА і кол. член його Управи.

ПОХОРОН відбувся 25-го січня 1972 р. на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

▪

Опечаленій Дружині і всій Родині, передає вислови глибокого співчуття

УПРАВА ОбВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що з Волі Всевишнього упокоїлась в Бозі в середу, 26-го січня 1972 року наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.

СТЕФАНІЯ СУХАЙ з дому КУРМАН

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 29-го січня 1972 р. о год. 9-ій ранку з похоронного заведення Thomas M. Quinn Funeral Homs, 35-20 Broadway, Long Island, N.Y. до церкви Чесного Хреста, де о год. 9:30 буде відправлена Заупокійна Служба Божа, а опісля на Rockland Cemetery.

Горем прибиті:

чоловік — МИХАЙЛО
доньки: НАТАЛІЯ АНДРЕЙ
БАРБАРА ІКАЛОВИЧ
КЕТРИН КУЗЬМА
сестра — СТЕЛЯ
брати: МИХАЙЛО і ВОЛТЕР КУРМАН
і 9 внуків

Замість квітів на могилу нашої Дорогої Приятельки

бл. п. Марії Когутяк

складаємо 50.00 долярів

на Українську Вільну Академію Наук у ЗСА

д-р Володимир і Марія ПАСІЧНЯКИ
д-р Евген і Тамара ВОЛОЩУКИ

Замість квітів на свіжу могилу на нев'янучий вінок у світлу пам'ять Покійної

НАТАЛКИ ГНІДИЙ, род. ЛІЩЕЦЬКА

з Філядельфії, Па., ЗСА,

на Видавничий Фонд Української Буковинської Громади складають:

Насадюк Микола	10.00 дол.
Гавалишка Юрій	10.00 дол.

Монтреаль, Канада

Замість квітів на могилу Дорогого Кузина

бл. п. КОНСТАНТИНА ФЛЬОРЧУКА

на Фонд „Церква в Потребі" зложив 25.0 долярів

Юрій ГАНКЕВИЧ з Родиною

20-річчя СУМА в Трентоні

Спілка Української Молоді Америки, Осередку ім. полк. Євгена Коновальця в Трентоні Н. Дж., відзначили в неділю 14-го листопада 1971 року 20-річчя своєї діяльности. У неділю рано о год 10.30 о. Володимир Грабець відправив Службу Божу в намірениі української молоді. Сумівська молодь взяла участь у Богослуженні з сумівським прапором та в сумівських одностроях.

Того самого дня о год. 4-ій по полудні відбувся бенкет. Хор і оркестра місцевого Осередку виконали американський і український гимни. Голова Осередку, Михайло Дзюбас відкрив бенкет, привітав усіх присутніх і заявив що звернення Воюючої України до Української Молоді на еміграції прийняла наша молодь в Трентоні і в 1951 р. зорганізовано Осередок, якого нині відзначаємо двадцяту річницю. Відтак попросив присутніх вшанувати пам'ять членів Осередку які відійшли у вічність, а опісля попросив о. декана Теодозія Атаманюка провести молитву. М. Дзюбас передав дальше ведення програми тостмайстрові Осипові Ґоянюкові. О. Ґоянюк подякував за довір'я і після короткого слова представив визначних людей і представників організацій.

О. Ґоянюк попросив голову Осередку Михайла Дзюбаса прочитати історію Осередку. М. Дзюбас поінформував про зорганізування Осередку і про перебіг праці та працю самодіяльних гуртків, як: танцювальна група, мандолінова оркестра, ланка вишивання, хори і оркестра та спортова ланка, далі сказав що сумівська молодь все брала участь у відсвяткуванні національних свят — академіями і вони не тільки були присутні, але своїми виступами прикрашували програму свята. М. Дзюбас подякував всім, що причинились до розвитку Осередку, а окрему подяку склав о. деканові Теодозієві Атаманюкові, що завше дозволяв користуватись залею і домівкою і подякував всім головам Осередка та членам Управи. Він звернувсь до молоді, щоб далі сповняли свої обов'язки, які накладає організація СУМ. Головну доповідь виголосив представник ГУ СУМА, Корнель Василик. З короткою доповідею виступив генерал - поручник Павло Шандрук. Отець декан Т. Атаманюк склав привіт і вказав на гасло, яке виписане на сумівських прапорах — „Бог і Україна". Проф. С. Шолкевич склав привіт від УККА і організацій.

В мистецькій програмі брали участь місцевий і сусідні Осередки СУМА та актори з Філядельфії. Дівочий танок з віночками виконали юначки сума Осередку ім. полк. Є. Коновальця в Ньюарку: Ліда Семанишин, Наталія Лазірко, і Оксана Ґенсьор, під керівництвом Іванни Кононів.

Мандолінова оркестра 52-го Відділу Юнацтва Львів з Фініксвіл під керівництвом Ольги Нагаєвської відіграла три в'язанки українських народних пісень. Веселі точки виконали Іванна Климовська і В. Шашаровський. Танцювальний ансамбль Осередку СУМА ім. 30-го Червня в Йонкерс під керівництвом Володимира Уздейчука виконав кілька танків. Деклямацію „Лебедин", виголосила Оля Шкафаровська.

Хор і оркестра місцевого Осередку під керівництвом проф. В. Тритяка виконали три пісні.

У склад Святочного Комітету входили члени Управи Осередку: Михайло Дзюбас, Осип Ґоянюк, Михайло Кузів, Стефанія Дяків, Маріян Гуль, та голова Батьківського Комітету Микола Кардаш, доповнено святочний комітет молодими Дружинниками, які також власними силами без допомоги старших опрацювали бенкетову програмку, вони: Стефанія Кльоц, Орися Яскір, Леся Зрада, і Богдан Буяр. Мистецькою програмою керував проф. В. Тритяк. На закінчення тостмайстер О. Ґоянюк подякував всім за участь і піснею „Не пора" в виконанні хору і оркестри місцевого Осередку закінчено святочний бенкет.

Михайло Дзюбас

Науковці намагаються розгадати таємницю „теплових вибухів" у стратосфері

Американські науковці в Арктиці і в Антарктиці зареєстрували незрозумілі покищо для науки „теплові вибухи" в стратосфері, занотовані також науковцями з різних країн, що мають свої дослідні бази серед криги, у тому й совєтськими експедиціями.

Дотепер вважали, що сонце може прогрівати на великій висоті дуже розріджене повітря тільки на малу долю одного степеня. Тим часом, найновіші дослідження виявили, що найчастіше взимку над Арктикою і Антарктикою стаються „теплові вибухи": на височині в 25-40 миль впродовж кількох годин температура розрідженого повітря несподівано підіймається до 40 степенів по Цельсію, а потім поступово спадає. Науковці пов'язують такі „теплові вибухи" з явищем корпускулярного випромінювання з сонця і маґнетними властивостями Землі. Науковці вже дослідили, що „теплові вибухи" виникають приблизно через 2-3 дні після хромосферичних вибухів на Сонці.

ДЕРЖАВНИЙ КУРС УКРАЇНОЗНАВСТВА

Канберра. — Культурно-Освітній Відділ Союзу Українських Організацій у Австралії, СУОА, повідомив у тижневику „Українець в Австралії" ч. 22/1971, що у м. Мельборні на державні Курси Українознавства зголосилося тільки 6 українських студентів, а для відкриття курсу треба щонайменше 12 кандидатів. Голова культ.-освітнього Відділу СУОА М. Глуховера апелював через ту газету, щоб батьки й студенти більше поцікавились тією справою і не втратили доброї нагоди. У повідомленні сказано, що „є можливість мати двох українських викладачів з австралійськими кваліфікаціями", при тій самій вищій школі в Мельборні.

УКРАЇНСЬКА ВЕТЕРИНАРНА КЛІНІКА

Філядельфія. — Закінчивши лікарські студії у Австрії, у Відні, український лікар-ветеринар Іван Павлічко відкрив клініку для звірят поблизу Філядельфії, у Норт Валес, Па. Це, здається, перша такого роду українська ветеринарійна клініка для лікування звірят на території ЗСА.

5 МЕДИЧНИХ СЕСТЕР-ЧЕРНИЦЬ

Куритиба. — У церкві Богоматері в Мерсис, Бразилія, була відправлена Служба Божа і потім роздано дипльоми 50 молодим медичним сестрам, які закінчили відповідний курс. Між ними 5 сестер українського роду належать до Згромадження Сестер Служебниць: Теоніля Хміль, Кирилія Панчиняк, Пімена Лобода, Теофіля Мельницька і Маврикія Гайович. Молоді черниці працюватимуть при шпиталях, про що інформував тижневик „Праця" в кінці минулого року. На урочистостях був присутній о. Єфрем Кривий, ЧСВВ, протоігумен Отців Василіян.

„ПОЖЕЖА ВІД АКВАРІЮМУ"

Хто купив у м. Полтаві акваріюми для тримання риб, зроблені у формі гарної сферичної кулі, повинен остерігатися пожежі. У покупця майора Коваля вона й розпочалась: акваріюм наповнили водою, впустили туди рибок, поставили той небезпечний „прилад" на вікні. Засвітило сонце і його промені, пройшовши через сферичну кулю, як через сочку, підпалили завіси на вікнах, які вдалося вчасно погасити. „Радянська Україна" з 16 січня звертала увагу населенню, щоб було обережне з масово розкупленими такої форми акваріюмами.

100-РІЧЧЯ СЛУЖБИ ПОГОДИ

„Радянська Україна" з 14-го січня ц.р. повідомила про відзначування 100-ліття „Служби Погоди нашої країни. Днем її народження вважається випуск першого синоптичного зведення. Це сталося в Петербурзі 1 січня 1872 року". Про те, коли була налагоджена метеорологічна служба погоди в Україні — не згадано, вистачило „нашої країни" і Петербургу. До завдань Служби Погоди в СССР входять також передбачування землетрусів, розливу великих рік тощо, але успіхів у тій ділянці покищо немає.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 4-го ЛЮТОГО 1972 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Звичайні загальні збори Т-ва Культура 457 Відд. о год. 6:30 веч. в домівці Літ.-Мист. Клюбу, 149 Друга Евню. До численної участи запрошуться членство. — І. Керницький, гол., Надія Литвиненко, фін. секр., Т. Шуминович, секр.

СУБОТА, 5-го ЛЮТОГО 1972 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва Мир 324 Відд. о год. 7:30 веч. в Горож. Клюбі при 23 і Бравн вул., зі звичайним порядком нарад. — Управа.

СУБОТА, 12-го ЛЮТОГО 1972 р.

ДЕНВЕР, Колорадо. Річні загальні збори 226 Відд. о год. 7-ій веч. в Пластовому Домі, при 41-ій Аве. і Пікос вул. Проситься чл. прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 13-го ЛЮТОГО 1972 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відділ о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гадсон Аве. Просимо всіх членів прибути на збори. — Марія Філяс, Катерина Ярославська, Марія Ковальчук.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні загальні збори 222-го Відд. о год. 3:30 по пол. в „Самопомочі", 6108 Стейт Ровд. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії, уділення абсолюторії та вибір управи і контр. Комісії на 1972 р. — І. Руденський, предс., Яр. Кришталович, фін. секр.

СУБОТА, 19-го ЛЮТОГО 1972 р.

ЧИКАГО - Південь, Ілл. Річні збори Т-ва Укр. Амер. Єдність 35 Відд. о год. 7:30 веч. в Союзовім Домі, 1915 Захід 51-ша вул. На порядку: звіт Управи і вибір нової на 1972 р. та різні біжучі справи. Проситься чл. прибути. — Управа.

РОСФОРД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Михаїла 235-ий Відд. відбуватимуться в другу неділю місяця. Склад нової Управи на 1972 р.: В. Мельник, предс., Й. Бобак, заст., Ів. Андрець, кас., М. Бобер, секр., А. Їж, заст. Контр. Ком.: Й. Бобак, Б. Бобер, Ів. Теплий. — М. Бобер, секр.

Український Народний Союз
— проголошує —
ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ на академічний рік 1972-73

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу, до якої входять представники НТШ, УВАН, СУСТА та УНС, студентам визнаних каледжів та університетів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі їх студійних досягнень (поступу в науці), потреби фінансової допомоги та активности в громадському та студентському житті.

Подання слід вносити до 31-го березня 1972 року на окремих друках, по які слід звертатися на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303